

Пехник Алевтина Валентинівна,
кандидат політичних наук, доцент,
Національний університет «Одеська юридична академія»

СИНТЕТИЧНИЙ СТИЛЬ МИСЛЕННЯ, ЯК ЗАСІБ ДО ФОРМУВАННЯ ШЛЯХЕТНОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ЕЛІТИ

Стиль мислення представляє собою відповідну систему інтелектуальних стратегій, методів, навичок та операцій, які використовує особистість завдяки своїм якостям та характеристикам.

Теорія стилів мислення була запропонована Р. Дж. Стернбергом. В основі його уявлень про стиль мислення лежить теорія ментального самоуправління, яка передбачає уміння людини приймати рішення, відповідати за свої дії, розподіляти ресурси, визначати для себе закони та оцінювати їх виконання. За Р. Дж. Стернбергом виділяють наступні стилі мислення: законодавчий стиль, при якому людина намагається самостійно формулювати задачу; виконавчий стиль, коли людина схильна виконувати завдання поставлені іншими; судовий стиль – переважає оціночна діяльність та контроль під час вирішення проблеми. За критерієм форми Р. Дж. Стернберг поділяє стилі на монархічний – заглиблення у задачу, яка реалізується в даний момент; ієрархічний – праця з різними цілями; олігархічний – одночасне досягнення декілька цілей. Інші науковці виділяють такі стилі мислення як синтетичний, ідеалістичний, прагматичний, аналітичний та реалістичний.

Синтетичний тип мислення є новим поглядом на професійний рівень політичної еліти сучасного світу. Як поняття, він має глибокі філософські, психологічні, психолого-педагогічні основи й обґрунтовується як уміння сприймати багатогранне (різноманітне) – відповідна цілісність, впорядкована або деформована (хаотична); як вища форма різнотипного професійного мислительного процесу, якому характерна довершеність, взаємообумовленість, інноваційність, прагнення до постійного вдосконалення тощо.

Синтетичний тип мислення включає в себе біоадекватне мислення, яке показує єдність чуттєво-образного та дискурсивного його видів; синергетичне мислення, яке є синтезом діяльності лівої та правої півкуль головного мозку; професійне мислення політика, яке також виступає як синтез теоретичної і практичної підготовки політичного лідера.

Науковий пошук умов удосконалення класифікації мислення йде з давніх часів, але найбільшої активізації набув наприкінці XX століття. Аналіз джерел говорить про те, що філософське розуміння мислення є основою його тлумачення у політичній літературі. У стародавні часи (Сократ, Платон, Аристотель) головним завданням мислення було оволодінні логікою Високих смислів організації світу й себе в ньому. Тобто, синтетичність як ознака, надавалася Світу, його будові й взаємодії всіх його компонентів. В епоху Середньовіччя ознаки синтетичності проявляються в герменевтиці. Це думки Гомера, св. Августина, І. Золотоустого. Інтелектуальний рух кінця XII – XIII ст. характеризується появою тенденції до пошуку синтезу теології, розуму й віри та поділу мислення на матеріалістичне та ідеалістичне, а властивість людського розуму вбачалася в сприйманні Світу в його синтетичній єдності. XVI – XIX століття характеризується появою морального мислення, активізується герменевтика, набуває обертів індуктивно-дедуктивний підхід. Суттєвим внеском у розвиток нашої проблематики вніс І.Кант, який визначає синтетичність, як сприйняття «багатогранного як певної цілісності», а «емпірична й трансцендентальна апперцепція» є передумовою її синтезу. Синтетичність у контексті розумової діяльності становить основу синтезу наук.

Спрямованість на розвиток мислительної сфери політика постає із завдань його професійної діяльності: аналізувати, порівнювати, встановлювати головне, знаходити причинно-наслідкові зв'язки, узагальнювати, доводити, діяти за аналогією тощо.

Тому можна виокремити структурні компоненти особистості політичного лідера чи представника політичної еліти, який володіє саме синтетичним мисленням. На методологічному рівні - це природничий, соціальний або

зовнішній синтез, який характеризується формуванням політичної свідомості, сприйняттям Світу, інших людей та власного «Я». Характерним є біоадекватне мислення, оскільки на цьому рівні відбувається усвідомлення людиною себе. На теоретичному рівні – це моно науковий та внутрішньо професійний синтез, тобто політик характеризується як герменевт, інтерпретатор, він оперує інформацією, здійснює порівняльний аналіз, контекстуальний, ретроспективний тощо; та як синтезист, який володіє різними знаннями та технікою їх об'єднання у цілісну систему. На організаційно-методичному рівні – це горизонтальний та вертикальний синтез, який є рухом у просторі й часі та вертикальна симетрія. Тобто, політик є професіоналом в своїй діяльності, володіє синтетичним світобаченням, науковим світоглядом, технологією політичного системотворення; та новатором, який реалізує інноваційні підходи до проблем політичного життя. На технологічному рівні – політик виступає як проєктувальник в разі розробки політично важливих рішень у політичній практиці, враховуючи при цьому інваріанти синтезу.

Таким чином, синтетичний стиль мислення проявляється в створенні чогось нового, оригінального, комбінуванні несхожих, часто протилежні ідей, поглядів, здійснення уявних експериментів. Такі люди прагнуть створити більш широку, узагальнену концепцію, що дозволяє об'єднати різні підходи, зняти протиріччя, примирити протилежні позиції. Це теоретизований стиль мислення, такі люди будують висновки на основі теорій, помічають суперечності в чужих міркуваннях і звертають на це увагу оточуючих людей, інколи загострюють протиріччя, але й знаходять принципово нові рішення, інтегрують протилежні погляди, схильні до бачення світу в світлі змін. Люди з таким типом мислення зазвичай володіють професійною компетентністю, здатні вчасно виявити важливі помилки в процесі прийняття рішення. На мою думку, самий такий тип мислення повинен бути у представників політичної еліти.

Горіна Ю.В.

магістр факультету психології, політології та соціології
Національний університет «Одеська юридична академія»

Науковий керівник – к.політ.н., доцент Милосердна І. М.
Національний університет «Одеська юридична академія»

ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКІ ІННОВАЦІЇ В СИСТЕМІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Одним з провідних векторів реформування діяльності органів місцевого самоврядування в сучасних умовах має стати імплементація новітніх технологій управління і підготовка нового покоління управлінців. Світова практика показує, що найбільш ефективним механізмом покращення якості діяльності органів місцевого самоврядування з огляду на потреби споживачів є залучення в їх діяльність стандартів, підходів і процедур, які сприяють взаємодії системи управління в державному секторі із бізнес-сектором. Одним із яскравих прикладів такої вдалої стандартизації є запровадження в органах місцевого самоврядування системи управління якістю (далі СУЯ) на основі стандарту ISO 9001, яка успішно функціонує в органах державного управління та місцевого самоврядування більшості країн Європейського Союзу (далі ЄС). Застосування й сертифікація цієї системи на практиці покращує результативність діяльності організації та підвищує її конкурентоспроможність на вітчизняному та світових ринках [5, с. 101]. Крім того, застосування СУЯ підвищує раціональне використання наявних ресурсів, та сприяє задоволенню базових потреб споживачів. В основі використання СУЯ лежить дві головних мети: 1) оптимізація підприємства шляхом забезпечення відповідних умов для виробництва; 2) презентувати споживачу, що підприємство може стабільно працювати і випускати якісну продукцію. Покращення умов управління якістю тривалий час належало до привілеїв приватного сектору і, лише починаючи з